

19.2.2009 9.01

Lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle koe-eläindirektiivistä

SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liiton lausunto Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 86/609/EEC, joka koskee koe-eläinten suojelua

Hyvät maa- ja metsätalousvaliokunnan jäsenet,

SEY pitää myönteisenä, että komissio on julkistanut ehdotuksensa muutoksista koe-eläinten suojelua koskevaan direktiiviin.

SEY toteaa Valtioneuvoston kirjelmässä esitettyjen huomioiden olevan pääosin kannatettavia. Koe-eläintoiminnan tulee kuitenkin olla kaikissa jäsenmaissa avointa tarkastelulle ja valvontaan täytyy resursoida voimavaroja, vaikka se nostaisi kustannuksia.

SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto pyytää valiokunnan jäseniä ottamaan käsittelyssään huomioon seuraavat eläinten hyvinvointiseikat:

Yleistä

Ehdotus: koska direktiivin tulee kattaa kaikki koe-eläinten käyttö, tulee ilmaukset, joissa käytetään termiä "animal testing", pääsääntöisesti korvata ilmauksella "eläinten käyttö tutkimuksessa, eläinkokeissa ja koulutuksessa".

3R-periaatteiden toteutuminen

3R-periaatteet on huomioitu ehdotuksessa. SEYn mielestä eläinkokeiden parantamisen (refinement) priorisointi ei ole hyväksyttävää. Sen sijaan eläinkokeiden vähentäminen (reduction) ja korvaaminen (replacement) tulee olla ensisijaisia tavoitteita.

Ehdotus: Direktiiviin tulee sisällyttää sitoutuminen konkreettisiin toimenpiteisiin koe-eläinten määrän vähentämiseksi esim. lisäämällä huomattavasti vaihtoehtomenetelmille suunnattuja resursseja.

Direktiivin tulee määrätä konkreettisin tavoittein sekä EU että jäsenvaltiot panostamaan enemmän voimavaroja vaihtoehtomenetelmien kehittämiseen ja edistämiseen, esim. vahvistamalla ECVAMin roolia. ECVAMin tulee keskittyä kehittämään toimintamalleja, joiden avulla vaihtoehtomenetelmillä voidaan korvata eläinkokeet. Suomessa on suunnattava lisäresursseja vaihtoehtomenetelmien kehittämiseen.

Riittämättömät rajoitukset eräiden eläinlajien ja koetyyppien käytössä

EU-kansalaisten yleinen mielipide tukee eräillä eläinlajeilla, kuten kädellisillä, tehtävistä kokeista luopumista. Poikkeuslupien myöntäminen luonnosta pyydettyjen eläinten käyttöön ei ole hyväksyttävää. Komissio ei kuitenkaan ole sisällyttänyt kumpaakaan asiaa direktiiviin.

Komissio sallii eläinten uudelleenkäytön kokeissa. Komissio ei kuitenkaan ole määritellyt aikarajaa tälle käytölle. Erityisesti puuttuu määritelmä sille ajalle, joka eläintä voidaan pitää tutkimuslaitoksessa tai milloin se voitaisiin sijoittaa uuteen hoitopaikkaan.

Lisäksi ehdotettu poikkeus, joka sallii eläinten käyttämisen uudestaan, vaikka niitä olisi jo käytetty ”kohtalaista” (eli merkittävää) kärsimystä aiheuttavissa kokeissa, ei ole hyväksyttävä.

Ehdotus: Luonnosta pyydetyillä eläimillä ja erityisesti luonnosta pyydystetyillä kädellisillä eläinkokeiden tekeminen tulee kieltää. Direktiivissä tulee määritellä ajat, joita eläimiä voidaan säilyttää tutkimuslaitoksissa tai milloin ne voidaan sijoittaa uuteen hoitopaikkaan.

Komission tulee perustaa työryhmä suunnittelemaan ja toteuttamaan strategia, jolla voidaan asteittain luopua kädellisten käytöstä eläinkokeissa. Eläinkokeiden toistamisen tulee olla selkeästi kiellettyä.

Direktiiviin tulee lisätä ehdotus, jonka mukaan direktiivin tulee kattaa kaikenlainen tuntemiskykyisiä eläimiä käyttävä tutkimus kaikissa jäsenmaissa, ml. perustutkimus sekä koetoiminta, jossa käytetään selkärangattomia eläimiä, eläinten alkioita ja sikiöitä.

Eettinen arviointi

Ehdotus: Eläinkoelupaprosessin tulee olla huolellinen ja sen tulee sisältää eettinen arviointi, jossa punnitaan tutkimuksessa saatujen tulosten arvoa suhteessa koe-eläinten koko elinkaaren aikana kokemaan kipuun, tuskaan ja stressiin.

Koulutus

Direktiivissä ei ole huomioitu koe-eläinten hoitajien tai koe-eläinten kanssa tekemisissä olevien koulutusta tai ammatillista osaamista millään tavoin.

Ehdotus: Direktiiviin tulee sisällyttää koe-eläinhoitajien asianmukaiset koulutusvaatimukset

Epäselvät määritelmät sekä tulkintaohjeiden puuttuminen

Direktiivissä annettujen määräysten tulkintaohjeet puuttuvat useista kohdista. Ehdotuksessa ei ole määritelmää eläimen kokemalle suurimmalle sallitulle kärsimykselle. Lisäksi vakavaa kärsimystä aiheuttavia kokeita on edelleen mahdollista suorittaa sellaisessa tapauksessa, jossa kärsimys ei ole ”pitkittynyttä”. Vakavaa kärsimystä aiheuttavat kokeet on välittömästi kiellettävä. Mikäli näin ei tehdä, termi ”pitkittynyt” on epäselvyytensä vuoksi määriteltävä tarkemmin.

Ehdotus: Direktiivissä tulee määritellä tulkintaohjeet kärsimyksen määrälle. Kaikissa jäsenmaissa tulee käyttää samanlaista tulkintaa kärsimyksen luokittelussa.

Läpinäkyvyyden puute

Euroopan Unioni korostaa läpinäkyvyyttä tärkeänä periaatteena. Kuitenkin konkreettiset keinot ja jäsenvaltioiden sitouttaminen avoimuuteen puuttuvat direktiiviesityksestä kokonaan.

Ehdotus: Direktiivissä tulee esittää kohtia, joilla Komissio rohkaisee jäsenvaltioitaan toimimaan avoimemmin. Komission tulee perustaa seurantajärjestelmä, jolla varmistetaan, että jäsenvaltiot panevat täytäntöön uuden direktiivin. Seurannan tulokset tulee raportoida sekä parlamentille sekä Neuvostolle.

Sidosryhmien osallistuminen

Mikään säädöksistä ei mahdollista sidosryhmien osallistumista lainsäädännön uudistamiseen ja toteuttamiseen.

Ehdotus: Säädöksissä on varattava mahdollisuus sidosryhmien, kuten eläinten hyvinvointiasioihin perehtyneiden järjestöjen, osallistumiselle.

Liite IV A

Ehdotus: Liite IV A tulee kokonaisuudessaan ottaa eläinten hoidon vaatimuksiksi